

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002941

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-07-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: наказ ОДУВС від 20.08.2025 №272

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нікішев Олексій Валерійович

2. Oleksii Nikishev

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 01-08-2025

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача: Адвокатське об'єднання "ІНТЕЛЛЕКС"

Код за ЄДРПОУ: 43151373

Місцезнаходження: вул. Велика Арнаутська, будинок 19, Одеса, 65048, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9806

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.79.35, 10.79.41, 10.79.03

Тема дисертації:

1. Особливості доказування у кримінальних провадженнях в умовах надзвичайних правових режимів
2. Features of proof in criminal proceedings in the face of extraordinary legal regimes

Реферат:

1. У дисертації вирішено наукове завдання, яке полягає у дослідженні теоретико-правових та праксеологічних проблем щодо особливостей доказування в умовах надзвичайних правових режимів. Визначено, що надзвичайні правові режими (НПР) є юридичною реакцією держави на екстраординарні загрози, що ставлять під сумнів стабільність функціонування органів влади, правопорядку та суспільних інститутів. Вони характеризуються темпорально-територіальними ознаками, адаптивністю до конкретного контексту загроз і передбачають розширення повноважень державних інституцій, обмеження окремих прав і свобод людини. Існуючі в Україні моделі НПР (надзвичайний стан, воєнний стан, режим АТО/ООС) мають різне законодавче регулювання, однак щодо факторів впливу на кримінальне провадження характеризуються високим ступенем схожості: наявність правових підстав для тимчасового обмеження низки процесуальних прав і свобод людини (яке не є абсолютним та має визначену процедуру); ускладнений або відсутній доступ до окремих територій, що перебувають у зоні бойових дій або окупації; евакуація чи переміщення державних органів влади та органів правопорядку; масові міграційні процеси, що ускладнюють

встановлення місця перебування свідків чи підозрюваних; неможливість проведення окремих слідчих (розшукових) дій або їх неефективність за умов безпекової нестабільності; необхідність спрощення процесуальної форми і зниження формалізму із запровадженням одночасних процесуальних гарантій дотримання прав і свобод людини; додаткових. Аналіз чинного законодавства, зокрема динаміки змін до розділу IX-1 КПК України, засвідчує реактивний характер нормотворчої політики, відсутність системного підходу до регулювання кримінального провадження в умовах різних НПР. З урахуванням правової спільності зазначених режимів, доцільним є введення універсальної дефініції «надзвичайний правовий режим» до законодавства України, що дозволить уніфікувати та систематизувати кримінально-процесуальні механізми у кризових обставинах. Пропонується ініціювати зміну назви розділу IX-1 КПК України, а також відповідне редагування його змісту із закріпленням універсального підходу до кримінального провадження у межах надзвичайних правових режимів. Необхідним також є внесення змін до чинного Закону України «Про правовий режим надзвичайного стану» із додаванням статті або розділу, який визначатиме універсальне поняття «надзвичайний правовий режим» як юридичної категорії, а також внесення цього родового поняття до ст. 3 КПК України. Умови НПР зумовлюють необхідність балансування між забезпеченням публічного інтересу та дотриманням фундаментальних прав особи, що передбачає використання інструментів дерогації лише у чітко визначених межах із належним міжнародним контролем. Констатується, що загальнотеоретичне розуміння кримінального процесуального доказування є неоднозначним, що зумовлює різне тлумачення правозастосовної практики. Концепція двоетапного підходу до структури доказування (отримання доказів та обґрунтування ними процесуальних рішень), видається найбільш ґносеологічною та виваженою в умовах НПР. Ефективність доказування в умовах НПР залежить від здатності уповноважених суб'єктів діяти адаптивно, із дотриманням вимог як національного, так і міжнародного права. З огляду на це, особливої актуальності набуває ситуаційний підхід, який передбачає типізацію слідчих ситуацій і формулювання відповідних криміналістичних алгоритмів дій. Запропоновано теоретичну модель пріоритезації кримінальних проваджень (на стратегічному та локальному рівнях). На стратегічному рівні під пріоритезацією кримінальних проваджень пропонується розуміти діяльність суб'єктів кримінального провадження (насамперед прокурора як процесуального керівника), спрямовану на визначення черговості, ступеня важливості та обсягу ресурсного забезпечення розслідування окремих кримінальних проваджень (або їх епізодів) з урахуванням об'єктивних критеріїв суспільної небезпеки, тяжкості злочину, масштабу спричиненої шкоди, рівня організованості злочинної діяльності, а також пріоритетів державної кримінальної політики. На локальному рівні пропонується визначати пріоритезацію доказування у кримінальних провадженнях як процесуальну та тактичну діяльність слідчого, прокурора, керівника органу досудового розслідування або слідчої групи, що полягає у визначенні послідовності, значущості та першочерговості збирання, фіксації, перевірки та використання доказів, виходячи з потреб доказування ключових обставин кримінального правопорушення, забезпечення належного процесуального статусу осіб, захисту прав потерпілих, а також ефективного представлення справи в суді.

2. The dissertation solved a scientific task, which is to study theoretical, legal and praxeological problems regarding the peculiarities of proof in the face of extraordinary legal regimes. It is determined that extraordinary legal regimes (NPRs) are a legal reaction of the state to extraordinary threats that call into question the stability of the functioning of the authorities, law and order and public institutions. They are characterized by theme-territorial features, adaptability to the specific context of threats and envisage the expansion of the powers of state institutions, restriction of individual human rights and freedoms. Existing models of NPR (emergency, martial law, ATO/OOS) in Ukraine have different legislative regulations, but with regard to the factors of influence on criminal proceedings are characterized by a high degree of similarity: the presence of legal grounds for temporary restriction of a number of procedural rights and freedoms (which is not absolute and has a certain procedure); complicated or absent access to individual areas in the war or occupation; evacuation or movement of state authorities and law enforcement agencies; mass migration processes that complicate the establishment of witnesses or suspects; inability to carry out individual investigative (search) actions or their inefficiency under conditions of security instability; the need to simplify the procedural form and reduce formalism with the

introduction of simultaneous additional procedural guarantees of respect for human rights and freedoms; Analysis of the current legislation, in particular the dynamics of changes to Section IX-1 of the CPC of Ukraine, certifies the reactive nature of the rulemaking policy, the lack of a systematic approach to the regulation of criminal proceedings in the conditions of different NDPs. Given the legal community of these regimes, it is advisable to introduce a universal definition "Extraordinary Legal Regime" to the legislation of Ukraine, which will allow to unify and systematize criminal procedural mechanisms in crisis circumstances. It is proposed to initiate a change in the name of Section IX-1 of the CPC of Ukraine, as well as the appropriate editing of its content with the consolidation of a universal approach to criminal proceedings within emergency legal regimes. It is also necessary to amend the current Law of Ukraine "On the Legal Regime of Emergency" with the addition of an article or section, which will define the universal concept of "extraordinary legal regime" as a legal category, as well as the introduction of this generic concept in Art. 3 of the CPC of Ukraine. The conditions of the NPR necessitate the balancing between ensuring public interest and the observance of fundamental rights of a person, which implies the use of derogation instruments only within clearly defined limits with proper international control. It is stated that the general theoretical understanding of criminal procedural evidence is ambiguous, which causes a different interpretation of law enforcement practice. The concept of a two-stage approach to the structure of proof (obtaining evidence and substantiation of procedural decisions) is issued by the most epistemological and weighed in the conditions of NPR. The effectiveness of proof in the context of NPR depends on the ability of authorized entities to act adaptively, in compliance with the requirements of both national and international law. In view of this, a situational approach is especially relevant, which involves typing of investigative situations and formulating appropriate forensic algorithms. The theoretical model of criminal proceedings (at strategic and local levels) is proposed. The strategic level of priority of criminal proceedings is proposed to understand the activities of the subjects of criminal proceedings (especially the prosecutor as a procedural leader) aimed at determining the order, the degree of importance and the amount of resource support the level of organization of criminal activity, as well as priorities of state criminal policy. At the local level, it is proposed to determine the priority of evidence in criminal proceedings as procedural and tactical activity of the investigator, prosecutor, head of the pre-trial investigation body or investigative group, which is to determine the consistency, significance and priority of the collection, fixation, verification and use victims, as well as effective presentation of the case in court. It is determined that, taking into account the strategic level of priority, it is advisable to introduce the specialization of judges in criminal proceedings on international crimes, taking into account their specificity, extraordinary conditions of proof, intensive use of digital evidence and international legal component, which requires judges not only of general procedural, and procedural.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Нікішев О.В. Особливості визначення підслідності в умовах надзвичайних правових режимів. Наше право. 2024. №3. С. 417 – 423.
- Нікішев О.В. Цифрові (електронні) докази у кримінальному провадженні в умовах надзвичайних правових режимів. Право.UA. 2025. №1. С. 365 – 371.
- Нікішев О.В., Тетерятник Г.К. Організаційно-правові питання проведення огляду на місцях масових поховань. Європейські перспективи. 2025. №2. С. 364 – 372.

- Нікішев О.В. Деякі питання проведення огляду місця подій в умовах надзвичайних правових режимів. Наше право. 2025. №2. С. 354 – 361.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U006773, 0114U004019, 0124U003473

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тетерятник Ганна Костянтинівна
2. Hanna Teteriatnyk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8321-7912

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Броневицька Оксана Михайлівна
2. Oksana M. Bronevitskaya

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0913-7033

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фоміна Тетяна Григорівна

2. Tetyana G. Fomina

Кваліфікація: Доктор юридичних наук, професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9513-1673

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Янковий Микола Олександрович

2. MYKOLA O. YANKOVYI

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5178-084X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марченко Олена Анатоліївна

2. Olena A. Marchenko

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5258-0647

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Волошанівська Тетяна Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Волошанівська Тетяна Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Медведенко Надія Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна